

Düyek (âğırca)
(♩ = 144)

İTRÎ (Rast Destan)

Gülte: Yahya K. Beyatlı
Beste: C. Tanrıkorur

(Saz) Büyük İt-ri' ye es-kiler der-ler (Saz) Bizim öz mü-
sıkî-mizin pî-ri (Saz) O kadar hal-ki sevk edip yer
yer (Saz) O şafak vak-tinin cihan-gî-ri (Saz..
..) Nice bayram-ların sabah er-ken (Saz..) Göğü top ses-
le-riyle gür-ler-ken (Saz) söyle-miş sal-tanat-ı Tek-bî-
ri (Saz...
Tâ Budin'den İrâk'a Mısır'a ka-dar (Saz) Feth e-dil-miş
u-zak diyar-lar-dan (Saz) Vatan üs-tün-de hürre-sen rüz-
gâr (Saz) Ses göbür-müş bütün ba-har-lar-dan (Saz..
..) O dehâ öy-le top-la-mış ki bi-zi (Saz..) Yedi-yüz yıl
süren hikâ-yemi-zi (Saz) Din-le-miş ih-tiyar çınar-lar-
dan (Saz...)

Mü- siki- sin- de bir taraf- tan din (saz) Bir taraf- tan
 bütün hayât ak- mış (saz) Her taraf- tan Boğaz, o şeh- râ-
 yîn âh Mâ- vi Tun- ca'y- lağür Fı- rât ak- mış (saz..
 ..) Nice ses- ler- le gök ve yer- leri- miz âh Hüzünümüz şev-
 kımız zafer- leri- miz (saz) Bize hen- zer n kâ- i- nât ak-
 mış (saz... ..)
 Çok zaman din- ledim Nevâ Kâr'ı (saz) Bir te- ren- nüm
 ki hem geniş hem şüh Da- ğı- lır ken Nevâ- nimes-
 râ- rı câ- nım Baş- lı- yor şark ufu- ke ların- da vu-
 züh (saz) Meşolup söz- lerin- de her hece- den âh
 Yola düş- müş birer birer gece- den (saz) Yürüyor fec-
 re el- li mil- yon rûh (saz... ..)

11824

....) Kiskanıp giz-lemiş kazâ ve ka-
der (Şaz) Belki bir-den ziyâ-debes-tesi-ni (Şaz)
(usûlîz) bî-
Bize mî-râ-sı kal-dı yir-mi e-ser Âh "Na't"ı-
en me-hî-bi en deri-ni
vâ-kiâ ney kudüm gelin-ce-di-le Hızlanan mev-
levî semâ'iy-le (Şaz) Yedi kat ar-şakmış Â-yi-
ni (Şaz...
Okı bir ih-ti-şam-lı dün-yâ-ya (Şaz... ..) Ses vetel kud-
retiy-le hâ-kim-di (Şaz) Â-detâ ben-ziyor muam-mâ-
ya (Şaz) Ulemâ-mız da bil-miyor kim-di (Şaz...
-) Ö eser-ler bugün defî-ne midir? (Şaz...) Ebediy-yet-
de bir hâzî-ne mi dir? bir bilen var mı, her-deler şim-

11824

T R T
Mzik Dalrası
T S M

4

(Soprano sazlar...)

di? (Bas sazlar)

Öy- le bir mü- sı kî- yi ör- tö-
lüm âh Bir tesel- lî bırak- mazin- san- da
Muhtemel gör- müyor henüz gön- lüm Çok sa- at- ler
geçin- ce hic- randa Düşülür bir hayâ- le zevk aii-
nır (1 a 2 ...) Bel ki hâ- lâ o bes- te- ler ça- lı- nur âh
(Kızlar, Kemence, Ney, Kanun)

Gemi- ler geç- meyen bir um- man da
Gemi- ler geç- meyen bir um- man da
da Gemi- ler geç- meyen bir um- man da

Erkekler,
Ud, Tanbur

1. Kemanlar

2. Kemanlar
(veya Viyola)

Çello
Kontr bas

Washington, D.C. 4.5.4990
Beste: 201

(Güfte için çeviriniz)

I T R İ

-Rıfki Melûl Meriç'e-

Büyük İtrî'ye eskiler derler,
Bizim öz müsikimizin piri;
O kadar halkı sevkedip yer yer.
O şafak vaktinin cihangiri.
Nice bayrakların sebâh erken,
GÖĞÜ, top sesleriyle gürlerken.
Söylemiş saltanatlı Tekbîr'i.

Tâ Budin'den Irâk'a, Mısır'a kadar,
Fethedilmiş uzak diyarlardan.
Vatan üstünde hür esen rüzgâr,
Ses götürmüş bütün baharlardan.
O dehâ öyle toplamış ki bizi,
Yedi yüzyıl süren hikâyenizi
Dinlemiş ihtiyar çınarlardan..

Müsikisinde bir taraftan dîn,
Bir taraftan bütün hayât akmış;
Her taraftan. Boğaz, o şehriyin.
Mavi Tunca'yla gür Fırât akmış.
Nice seslerle gök ve yerlerimiz.
Hüznümüz, şevkimiz, zaferlerimiz.
Bize benzer o kâinât akmış..

Çok zaman dinledim "Neva Kâr"ı,
Bir terennüm ki hem geniş, hem şüh;
Dağılırken "Nevâ"nın esrârı.
Başlıyor şark ufuklarında vuzûh.
Mest olup sözlerinde her heceden,
Yola düşmüş birer birer geceden,
Yürüyor fecre elli milyon rûh..

-6-

11824

T R T
Müzik Dalı
1982

Kıskanıp gizlemiş kazâ ve kader.
Belki binden ziyade bestesini..
Eise mirâsı kaldı yirmi eser:
"Na'ât"ıdır en mehîbi, en derini.
Vâkıâ ney, kudüm gelince dile.
Hızlanan mevlevî semâ'ıyla
Yedi kat arşa çıkmış "Âyîn"i..

O ki bir ihtişanlı dünyâya
Ses ve tel kudretiyle hâkindi;
Âdetâ benziyor muammâya.
Ulemânız da bilmiyor kindi..
O eserler bugün defîne midir?
Ebediyette bir hazîne midir?
Bir bilen var mı, neredeler şimdi?..

Öyle bir mûsikîyi örten ölüm,
Bir tesellî bırakmaz insanda.
Muhtemel görmüyor henüz gönlüm,
Çok saatler geçince hicranda.
Düşülür bir hayâle, zevk alınır:
Belki hâlâ o besteler çalınır,
Gemiler geçmeyen bir ummanda...

Yahyâ Kemal Beyatlı

Not: Kudretli bir şâir ve çok değerli bir sanat tarihçisi olan Rifki Melûl Meriç (1901-1964), mimarlık eğitiminin sırasında hocamız olmuştur (C.T.).